

Τα περισσότερα από τα συγκεκριμένα projects υιοθέτησαν διατομεακές προσεγγίσεις και αρχές - όπως για παράδειγμα το να λαμβάνουν υπόψη διάφορες μορφές διάκρισης - σε σχέση με την ισότητα των φύλων ή τις μειονότητες λόγω φύλου. Αυτή η διατομεακή οπτική επιτρέπει στα πολιτιστικά projects να διερευνήσουν και άλλα κενά και ανισότητες.

Οι βασικότερες προσεγγίσεις σε σχέση με το φύλο αφορούν:

- στην αύξηση της γνώσης για την ισότητα των φύλων
- στην αλλαγή νοοτροπίας σε σχέση με την ισότητα των φύλων μέσω των πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δράσεων
- στην προώθηση της ισότητας των φύλων στον πολιτιστικό τομέα
- στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των γυναικών και/ή των μειονοτήτων

Τα projects που εμφανίζονται σε αυτή την έκδοση συνιστούν καλές πρακτικές που μπορούν να εμπνεύσουν και τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς οργανισμούς της Ελλάδας να ξεπεράσουν τα εθνικά σύνορα, να συνεργαστούν με άλλους οργανισμούς σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες - και εκτός των 27 χωρών της Ε.Ε. - που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και να προωθήσουν την προτεραιότητα της ισότητας των φύλων.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να συμβουλευθείτε τις ιστοσελίδες των projects που παρατίθενται στη συνέχεια και ασχολούνται με αυτή τη θεματική:

- **Musique est une femme**, με Έλληνα εταίρο το **Διεθνές Φεστιβάλ Μολύβου**
- **Cooperating for gender equality Map**
- **Women's creativity since the Modern Movement**
- **Performing Gender - Dance Makes Differences**
- **WOM@RTS - Women's Equal Share of Presence in the Arts**
- **A Woman's Work**
- **MusicaFemina - women made music**
- **Birth Cultures : a journey through European history and traditions around birth and maternity**
- **Centre Stage**
- **CONTESTED DESIRES**
- **Keychange**
- **Not Yet Written Stories : Women Artists' Archives On-Line**
- **Women on Women**
- **FEMINIST FUTURES**
- **G-BOOK 2 : European teens as readers and creators in gender-positive narratives**
- **Gender matters**
- **MEWEM Europa**
- **Room to Bloom**

Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

Δημιουργική Ευρώπη - Πολιτισμός

Ισότητα των Φύλων και Διακρατικά Σχέδια Συνεργασίας

Η παρούσα έκδοση βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην ψηφιακή έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Creative Europe 2014-2020, Gender Equality, Sustainability and Digitalisation: cultural cooperation projects for a Union that strives for more”. Αποτελεί μία ελεύθερη μετάφραση κάποιων σημείων της αλλά ο στόχος της παρούσας έκδοσης στην ελληνική γλώσσα είναι να παρουσιάσει τις βασικές προτεραιότητες του νέου Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη 2021-2027, μέσω του έργου που επιτεύχθηκε στο προηγούμενο Πρόγραμμα 2014-2020.

European Commission, European Education and Culture Executive Agency, Creative Europe 2014-2020, Gender Equality, Sustainability and Digitalisation: cultural cooperation projects for a Union that strives for more, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/69053>

Κείμενο: Ειρήνη Κομνηνού, Project Manager του Γραφείου «Δημιουργική Ευρώπη Ελλάδας»

Η παρούσα δημοσίευση χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η δημοσίευση δεσμεύει μόνο τη συντάκτριά της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν.

Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο οικειοποίηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη συγγραφή της παρούσας έκδοσης. Η συντάκτρια διατηρεί όλα τα νόμιμα δικαιώματα.

«Η ισότητα των φύλων είναι μία βασική αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά ακόμα δεν έχει γίνει πραγματικότητα», αναφέρει η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ursula Von der Leyen, σε ομιλία της, τον Μάρτιο του 2020.

Η ισότητα των φύλων, ως θεμελιώδες δικαίωμα, αναδεικνύεται και ως προτεραιότητα της πολιτικής Ατζέντας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και του **Προγράμματος Εργασιών για τον Πολιτισμό 2019-2022 του Συμβουλίου της Ε.Ε.** και του νέου **Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη 2021-2027**, το οποίο τονίζει τον ρόλο του πολιτισμού στην προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών.

Ο πολιτισμός και οι τέχνες έχουν αναγνωριστεί ότι έχουν μεγάλη δυναμική στην προώθηση της ισότητας των φύλων και στην αναγνώριση της διαφοράς λόγω φύλου στις ποικίλες πολιτιστικές εκφάνσεις και κριτικές προσεγγίσεις. Μέσω αυτών των χαρακτηριστικών τους, έχουν την ικανότητα να ενδυναμώσουν την πολιτιστική συνείδηση, τη διασύνδεση με την κοινωνία και να αποτελέσουν ισχυρά εργαλεία για μία θετική μεταμόρφωση. Σε όλη την ιστορία, οι καλλιτέχνες έπαιζαν και συνεχίζουν να παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην κοινωνική αλλαγή, καθώς ο πολιτισμός γενικότερα αλλά και οι τέχνες βοηθούν στην καταπολέμηση των στερεοτύπων και στην προώθηση των θετικών αξιών και προτύπων που είναι αναγκαία για τη διατήρηση μίας δίκαιης και συμπεριληπτικής κοινωνίας.

Η αξιοποίηση του πολιτισμού για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, η ενδυνάμωση των πολιτών ή του ίδιου του πολιτιστικού τομέα και η προώθηση της ισότητας των φύλων και των θετικών αξιών, όλα αυτά αποτελούν και στόχους που προωθούν τα διακρατικά σχέδια συνεργασίας (transnational cooperation projects) που ασχολούνται με την ισότητα των φύλων. Αυτά τα projects, τα οποία υλοποιήθηκαν κατά την προηγούμενη επταετία του Προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη, 2014-2020», όταν η ισότητα των φύλων δεν αποτελούσε ακόμα βασική προτεραιότητα - συμπεριλαμβανόταν στην ευρύτερη προτεραιότητα της ανάπτυξης του κοινού όλων των ειδών - απέδειξαν ότι ο πολιτιστικός τομέας, οι επαγγελματίες του και οι υλοποιούμενες δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα είχαν ήδη αφουγκραστεί την ανάγκη ενασχόλησης με την ισότητα των φύλων για την ενδυνάμωση των πολιτών, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την προώθηση αλλαγών.

Τα περισσότερα από τα projects που ασχολήθηκαν με αυτό το θέμα τόνισαν την **ανάγκη για μεγαλύτερη ισότητα** - για παράδειγμα με τη μεγαλύτερη προώθηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας των γυναικών καλλιτεχνών -, **την ανάγκη για γεφύρωμα των κενών λόγω φύλου** - με την προώθηση της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών - ή με την **αμφισβήτηση των στερεοτύπων λόγω φύλου** και τη διερεύνηση θεμάτων όπως η τεκνοποίηση και η μητρότητα.

Συγκεκριμένα, οι βασικοί στόχοι που αφορούν στην ισότητα των φύλων εντός των διακρατικών projects είναι οι ακόλουθοι:

- Η καταπολέμηση κάθε μορφής βίας, λόγω φύλου
- Η αμφισβήτηση των στερεοτύπων λόγω φύλου
- Το γεφύρωμα των κενών λόγω φύλου
- Η επίτευξη της ίσης συμμετοχής στους διάφορους τομείς της οικονομίας
- Η αντιμετώπιση των διαφορών στην αμοιβή
- Η πρόβλεψη για ειδική φροντίδα λόγω φύλου και η επίτευξη ισορροπίας στη λήψη αποφάσεων και την πολιτική
- Ο αγώνας για μεγαλύτερη ισότητα

Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, δηλαδή η διαδικασία να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και τα ενδιαφέροντα και των δύο φύλων όταν χαράσσονται πολιτικές και προγράμματα, ώστε οι γυναίκες και οι άντρες να αντιμετωπίζονται ισότιμα, έχει προωθηθεί σε διεθνές επίπεδο ως στρατηγική για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Τα πολιτιστικά projects εναρμονίζονται πλήρως με αυτή τη στρατηγική, καθώς οι περισσότερες από τις μισές προτάσεις που ασχολούνται με την ισότητα των φύλων υιοθετούν την αρχή της ενσωμάτωσης του φύλου στο project τους.